

ADI-SOYADI:

NUMARASI:

10.01.2019

A.) Aşağıdaki cümlelerden doğru olanın başındaki parantez içine (D), yanlış olana (Y) koyunuz. (10 puan)

- () Osmanlı Devleti'nin fethettiği topraklara Anadolu'daki Türkmenleri yerleştirmesine "iskân politikası" denilmektedir.
 () Osmanlı Devleti'nde güzel yazı yazma sanatına tezhip adı verildi.
 () Orta Çağ'da Avrupa'da kilisenin temsil ettiği baskıcı düşünce sistemine skolastik düşünce denmiştir.
 () Reform hareketleri sonucunda Avrupa'da mezhep birliği sağlanmıştır.
 () Rönesans hareketi ilk kez Almanya'da ortaya çıkmıştır.

Günlerinizi biçtiğiniz ekinlerle değil, ektiğiniz tohumlarla değerlendirin. Robert Louis

B.) Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları verilen kelimelerle uygun şekilde doldurunuz. (10 puan)

Barbaros Hayreddin Paşa

Alperen

Bacıyanı Rum

Sanayi İnkılabı

Yavuz Sultan Selim

- a) Mısır'ı fethedince halifelik Osmanlılar'a geçmiştir.
 b) Osmanlı Devleti'nde fetihlerde yararlılık gösteren cesur ve yiğit kimselere denir.
 c) Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde Anadolu'da kadınlardan oluşan bir sivil toplum örgütüdür.
 ç)Preveze Deniz Zaferi'ni kazanan büyük Türk denizcisidir.
 d) Üretimde insan ve hayvan gücünden makine gücüne geçilmesine denir.

C.) Aşağıda verilen tanımları kavramlar ile doğru olacak şekilde eşleştiriniz. (10 puan)

a) Köşk, saray, cami, mescid, türbe, han, mektep, çeşme vb. yapıların duvarlarına oturtulan maket görünümüne yuvalardır. Osmanlı toplumundaki hayvan sevgisinin estetik ifadesidir.

() KAHVE KÜLTÜRÜ

b) Genelde cami ve türbelerin köşelerinde bulunurdu. Zenginler riya ve gösterişten çekindiği için paraları buraya koyar, fakir de gece gelip ihtiyacı kadar olanını alırdı.

() EBRU SANATI

c) Günümüzde en bilindik Osmanlı âdetidir. Yanında su getirilirdi. Misafir, aç ise suyu alırdı. Ona göre de ya yemek sofrası kurulur ya da meyve ikram edilirdi.

() KUŞ EVLERİ

d) El yazması kitapları süslemek için sulu boya ile yapılan ve metindeki olayları yansıtan figüratif resimlere verilen isimdir. Figürler birbirini kapatmayacak şekilde üst üste dizilirdi.

() SADAKA TAŞLARI

e) Kıvamlı suyun üzerine gül dalı ve at kılından mamul fırçalar yardımıyla sığır ödü ilave edilerek ayarlanmış, suda erimez boyaların yüzeye serpilip kâğıda alınmasıyla oluşan kâğıt süsleme sanatıdır.

() MİNYATÜR SANATI

Ç) Aşağıda verilen Tanzimat Fermanı maddelerinin hangi alanla ilgili olduğunu karşılıklarına yazınız. (10 Puan)		D) Aşağıda verilen 19. Yüzyıl yeniliklerinin hangi alanla ilgili olduğunu işaretleyiniz. (10 Puan)				
Tanzimat Fermanı Maddesi	Alanı	Yenilikler	Sosyal	Siyasi	Ekonomik	Kültürel
Herkesin mal, can, ırz, namus ve hürriyetine saygı duyulması		Posta Nezareti kuruldu.				
Herkesin kanun önünde eşit olması		Ziraat Bankası açıldı.				
Herkesin gelirine göre vergi ödemesi		Modern matbaa aletleri getirildi.				
Askerlik işlerinin belli esaslara bağlanması		Tanzimat Fermanı İlan Edildi.				
Açık mahkemede ve eşit şartlarda yargılanma		Beykoz ve Kâğıthane kâğıt fabrikaları açıldı.				

E.) Aşağıdaki sorularda doğru olan seçeneği işaretleyiniz. (60 Puan)

- 1.) * Pusulanın kullanılmaya başlanması
* Gemicilik tekniğinin ilerlemesi
* Coğrafya bilgilerinin artması

Verilen gelişmeler aşağıdakilerden hangisini ortaya çıkarmıştır?

- A) Reform B) Rönesans
C) Sanayi İnkılabı D) Coğrafi keşifler

2.) Aşağıda verilen Lale Devri (1718-1730) ıslahatlarından hangisi Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmek amacıyla yapılmıştır?

- A) Avrupa'da ilk kez geçici elçiliklerin açılması
B) İlk Türk matbaasının kurulması
C) Mimaride ilk kez Avrupa tarzı eserlerin inşa edilmesi
D) Kağıt, kumaş ve çini fabrikalarının kurulması

3.) "Fatih döneminde; Amasra, Candaroğlu Beyliği, Trabzon Rum İmparatorluğu, Kırım Hanlığı Osmanlı Devleti sınırlarına katılmıştır."

Fatih'in bu yerleri fethetmesinin ortak amacı nedir?

- A) Balkan hâkimiyetini güçlendirmek
B) Karadeniz ticaret yollarını hâkimiyet altına almak
C) Anadolu'daki Bizans kalıntıları temizlemek
D) Rusya ile siyasi ilişkiler kurmak

4.) "Fransız İhtilali sonucunda dünyaya yayılan milliyetçilik fikri, bünyesinde farklı milletler olan devletleri olumsuz etkiledi. Milliyetçilik fikrine kapılan milletler kendi bağımsız devletlerini kurmak istediler ve isyanlar çıkardılar. Osmanlı Devleti bu isyanlarla uzun süre uğraşmak zorunda kaldı."

Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı gelişmelerden

Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilenmesinin nedeni hangisidir?

- A) Geniş topraklara sahip olması B) Sömürgeler elde etmesi
C) Çok uluslu yapıda olması D) Hoşgörülü olması

5.) "Barbaros Hayrettin Paşa öncülüğündeki Osmanlı Donanması ile Andrea Dorya öncülüğündeki Haçlı Donanması arasında 28 Eylül 1538 tarihinde gerçekleşmiştir. Osmanlı'nın galibiyeti ile sonuçlanan bu zafer ile Akdeniz'deki üstünlük Osmanlı Devleti'ne geçmiştir."

Yukarıda özellikleri verilen olay hangisidir?

- A) İnebahtı Deniz Savaşı B) Rodos'un Fethi
C) Preveze Deniz Savaşı D) Girit'in Fethi

6.) Osmanlı Devleti'nde görülen;

- * İlk Türk matbaasının kurulması
* Birçok eserin Türkçeye çevrilmesi
* Avrupa'ya ilk kez elçiler gönderilmesi

gibi gelişmeler aşağıdaki dönemlerin hangisinde görülmüştür?

- A) Tanzimat Dönemi B) Lale devri
C) Meşrutiyet Dönemi D) Dağılma Dönemi

7.) * Kağıt ve matbaanın etkisi ile okuma yazmanın gelişmesi
* Güzel sanatlara merak saran zengin sınıfın oluşması
* Güzel sanatlara ve bilimsel gelişmelere ilginin artması

Yeniçağda Avrupa'daki bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisine doğrudan ortam hazırlamıştır?

- A) Coğrafi Keşifler B) Sanayi İnkılabı
C) Reform D) Rönesans

8.) Tuğçe: Reform hareketlerine ortam hazırlanmıştır.

Tarik: Bilim ve teknikteki gelişmeler hızlanmıştır.

Tuncay: Din adamları ve kiliseye olan bağlılık artmıştır.

Tolga: Avrupa'da sanattan zevk alan bir sınıf ortaya çıktı.

Yukarıdaki öğrencilerden hangisinin vermiş olduğu bilgi

Rönesans'ın sonuçlarından biri değildir?

- A) Tuncay B) Tarik C) Tuğçe D) Tolga

9.) "Avrupa'da 18. ve 19. yüzyıllarda yeni buluşların üretime olan etkisi ve buhar gücüyle çalışan makineler makineleşmiş endüstriyi ortaya çıkarmıştır."

Buna göre sanayi inkılabı sonucunda;

- I. Yaşam standartları yükselmiştir.
II. Hammadde ihtiyacı artmıştır.
III. Fabrikalarda çalışacak işçiye ihtiyaç duyulmuştur.

gibi yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) II ve III.
C) I ve III. D) I, II ve III.

10.) * Avrupa'da yeni mezhepler ortaya çıktı.

* Laik eğitim sistemi kuruldu.

* Bilim ve Teknikte ilerlemeler hızlandı.

Verilen gelişmeler aşağıdaki olaylardan hangisinin sonucudur?

- A) Coğrafi Keşiflerin B) Sanayi İnkılabının
C) Reformun D) Rönesansın

11.) "Aşağıda 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'ndeki bazı gelişmeler verilmiştir."

Bu gelişmeler sırasıyla hangi alanlarla ilgilidir?

I. İlk Türkçe gazete Takvimi Vekayi yayınlandı.

II. Çiftçilere uygun kredi vermesi için Memleket Sandıkları kuruldu.

III. İstanbul'da Şirketi Hayriye kurulup vapur seferleri gerçekleştirildi.

I	II	III
A) Haberleşme	Ulaşım	Ekonomi
B) Haberleşme	Ekonomi	Ulaşım
C) Ekonomi	Haberleşme	Ulaşım
D) Ekonomi	Ulaşım	Haberleşme

12.) "Osmanlı Devleti'nin Yükselme döneminde, "Ege Adaları, Kuzey Afrika kıyıları(Mısır, Fas, Cezayir, Tunus), Rodos ve Kıbrıs Adaları fethedilmiştir."

Osmanlı Devleti bu yerleri fethetmekle aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Akdeniz'e hâkim olmayı B) Halifeliği ele geçirmeyi
C) Coğrafi Keşiflere başlamayı D) Sömürgeler kazanmayı

13.) "Osmanlı Devleti uzun yıllar süren mücadeleler sonucunda İpek ve Baharat Yolu'nu ele geçirmesine rağmen bu yollardan istenilen düzeyde verim elde edememiş ticareti canlandırmak için Avrupalı devletlere kapitülasyonlar vermiştir."

Osmanlı Devleti'nin ticaret yollarından istenilen düzeyde verim alamamasının temel sebebi hangisidir?

- A) Reform Hareketi B) Sanayi İnkılabı
C) Coğrafi Keşifler D) Rönesans Hareketi

14.) * 400 parçalık donanma oluşturulmuştur.

* Şahi adı verilen toplar dökülmüştür.

* Rumelhisarı yapılmıştır.

Yukarıda yapılan hazırlıklar aşağıdaki başlıklardan hangisinin altında gösterilebilir?

- A) İstanbul'un fethinin nedenleri
B) İstanbul'un fethi için yapılan hazırlıklar
C) İstanbul'un fethinin Türk tarihi açısından sonuçları
D) İstanbul'un fethinin Dünya tarihi açısından sonuçları

15.) "... Bunu, bulunduğum her yerde paşadan dağ başındaki çadırında yaşayan yörüğe kadar herkeste gördüm. Hangi dinden hangi milletten olursa olsun ayırım gözetmeksizin herkesin tek düşüncesi vardır: Yabancı'nın karnını doyurmak..."

Charles Fellows (Çars Fellov) notlarında kullandığı bu ifade ile Osmanlı toplumunun hangi özelliğine dikkat çekmiştir?

- A) Konukseverliği B) Temizlik kültürü
C) Hayvansesverliği D) Mahalle kültürü

Not: Süreniz 40 dakikadır.

Ahmet Avcı
Sosyal Bilgiler Öğretmeni